Spoorboekje P&C cyclus 2022

Nr	Onderwerp	Bladzijde
1	Inleiding	1
2	Totaalplanning 2022	2
3	Jaarstukken 2021	5
4	Bestuursrapportages in 2022	6
5	Kadernota 2023	7
6	Begroting 2023	8
7	Overleggroep financiën/financiële commissie	9
8	Project vernieuwen financiële administratie	10
9	Afdelingsplannen/MARAP/portfoliomanagement	11
10	Bestuursprogramma	12
11	Interne controle in 2022	13
12	P&C cyclus gemeenschappelijke regelingen	14

Datum: Januari 2022
Afdeling/Cluster: BCO/FBC

Geschreven door: Wietse Leistra, beleidsmedewerker P&C

1. Inleiding

Voor u ligt het spoorboekje P&C cyclus 202. Dit document geeft inzicht in de P&C cyclus 2022 en de stukken die daaruit voortkomen. Verder staan we stil bij de wijzigingen die van invloed zijn op de P&C cyclus. Het jaar 2022 wordt bijzonder vanwege de verkiezingen en het samenstellen van een nieuw college en raad. Naar verwachting is de Kadernota 2023 gereed als het nieuwe college net is aangesteld. Daarom zal de insteek van deze kadernota beleidsarm zijn. In de overleggroep financiën is besproken dat we een actueel Meerjarig investeringsplan (MJIP) zullen toevoegen aan de Kadernota, zodat de raad de gelegenheid heeft om haar voorkeuren uit te spreken.

Het belangrijkste P&C document zal dit jaar de Begroting 2023 worden. De ambtelijke organisatie zal zich ervoor inzetten om de uitkomsten van het bestuursprogramma dat n.a.v. het nieuwe coalitieakkoord wordt opgesteld te verwerken in de begroting 2023.

Tevens zal de overleggroep financiën in de nieuwe bestuursperiode worden omgedoopt in een financiële commissie. Dit om de overleggroep een wat meer formele status te geven. Hier zal een verordening voor worden opgesteld en de raadsleden worden officieel benoemd om plaats te nemen in deze commissie. De werkwijze van de overleggroep zal verder niet veranderen.

De clusters FIA en FBC werken in 2022 verder aan het project Vernieuwen financiële administratie (VFA). Inmiddels is er een aanzet gemaakt voor een nieuwe grootboek structuur. In 2022 gaan we dit verder bespreken met budgethouders en implementeren in de organisatie. De verwachting is dat de nieuwe administratie per 2023 wordt geïmplementeerd. Of de nieuwe administratie gelijktijdig 2023 in een nieuw financieel pakket wordt gepresenteerd is nog onduidelijk en afhankelijk van de uitkomsten van de aanbesteding.

Verder is het inmiddels duidelijk dat we in 2022 gaan werken met afdelingsjaarplannen. Daarmee komen de clusterplannen te vervallen. De clusterplannen legden de focus op knelpunten in formatie. In de afdelingsjaarplannen komt de nadruk te leggen op sturing aan de hand van gestelde doelen en KPI’s. Dit past beter bij de ontwikkeling die onze organisatie heeft ingezet. Het onderdeel knelpunten komt overigens wel in de nieuwe jaarplannen aan bod.

Op het gebied van interne controle zetten we stappen in het implementeren van de rechtmatigheidsverantwoording. We hebben inmiddels afscheid genomen van de interne controle die op afstand werd georganiseerd. We gaan meer regie voeren op de interne controle. Aandachtspunten daarbij zijn dat we meer risicogericht gaan controleren en de controles in de processen verbeteren.

Als laatste willen we de behandeling van de P&C documenten van de gemeenschappelijke regelingen (GR’en) verder verbeteren. Daarom besteden we hier in het spoorboekje voor komend jaar expliciet aandacht aan. Recentelijk is er een notitie verschenen in opdracht van de VDG en de Griffierskring Drenthe om het P&C proces van de GR’en in Drenthe te stroomlijnen. In dit spoorboekje gaan we hier verder op in.

En ook in 2022 zetten we in op veel interactieve sessies met MT en college, want onze ervaring is dat dit prettig werkt en bijdraagt aan de samenwerking.

Cluster FBC

2. Totaalplanning 2022

Dag	Datum	Afd. plan/MARAP/portf.	Bestuursprogramma	Jaarstukken 2021	BERAP 2022-I	Kadernota 2023
Maandag	7-2-2022			Overleggroep financiën	Overleggroep financiën	Overleggroep financiën
VOORJAARSVAKANTIE (week van 19 februari)						
Maandag	28-2-2022			Deadline doelstellingen		
Donderdag	3-3-2022	Bespreken afdelingsplan				
Maandag	11-4-2022			Overleggroep financiën	Overleggroep financiën	Overleggroep financiën
Dinsdag	19-4-2022	MARAP I/portfolio gereed			Werksessie met MT	Werksessie met MT
Donderdag	28-4-2022			Concept in MT	Concept in MT	Concept in MT
Donderdag	28-4-2022				College/MT DPL	College/MT DPL
MEIVAKANTIE (week van 2 mei)						
Dinsdag	3-5-2022				Extra MT voorlopig	Extra MT voorlopig
Maandag	9-5-2022			Behandeling in PFO	Behandeling in PFO	Behandeling in PFO
Dinsdag	10-5-2022			College concept	College concept	College concept
Dinsdag	10-5-2022				College/MT DPL	College/MT DPL
Maandag	16-5-2022			Behandeling in PFO	Behandeling in PFO	Behandeling in PFO
Dinsdag	17-5-2022			College definitief	College definitief	College definitief
Dinsdag	17-5-2022			College en MT	College en MT	College en MT
Maandag	23-5-2022			Uitreiken	Uitreiken	Uitreiken
Woensdag	25-5-2022			Persmoment	Persmoment	Persmoment
Donderdag	9-6-2022			voorbereiding speeddate	voorbereiding speeddate	voorbereiding speeddate
Donderdag	9-6-2022			Raad speeddate	Raad speeddate	Raad speeddate
Maandag	13-6-2022			Financiële commissie	Financiële commissie	Financiële commissie
Woensdag	15-6-2022		Coalitieakkoord gereed			
Donderdag	23-6-2022			Overleg MT en college	Overleg MT en college	Overleg MT en college
Donderdag	23-6-2022			Raad besluitvormend	Raad besluitvormend	Raad besluitvormend
Vrijdag	1-7-2022		Bestuursprog. uitzetten			
ZOMERRECES (15 juli tot en met 28 augustus 2022)						

Dag	Datum	Afd. plan/MARAP/portf.	Bestuursprogramma	Begroting 2023	BERAP 2022-II
Dinsdag	30-8-2022			MT stavaza begr 2022	
Dinsdag	6-9-2022			Coll. stavaza begr 2022	
Dinsdag	6-9-2022	MARAP II/portfolio gereed	Bestuursprog. gereed	Werksessie met MT	
Dinsdag	13-9-2022			College/MT DPL	
Dinsdag	13-9-2022			Werksessie met MT	
Maandag	19-9-2022			Behandeling in PFO	
Dinsdag	20-9-2022			College/MT DPL	
Dinsdag	20-9-2022			College concept	
Maandag	26-9-2022			Behandeling in PFO	
Maandag	26-9-2022			Financiële commissie	
Dinsdag	27-9-2022			College definitief	
Dinsdag	27-9-2022			Sessie college en MT	
Maandag	3-10-2022			Uitreiken aan raad	
Woensdag	5-10-2020			Persmoment	
HERFSTVAKANTIE (week van 15 oktober)					
Dinsdag	11-10-2022				Update fin. 2022 MT
Dinsdag	18-10-2022				Update fin. 2022 college
Woensdag	19-10-2022				Update fin. naar raad
Maandag	24-10-2022			Financiële commissie	
Donderdag	27-10-2022			voorbereiding speeddate	
Donderdag	27-10-2022			Raad speeddate	
Donderdag	3-11-2022			Overleg MT en college	
Donderdag	3-11-2022			Raad besluitvormend	
Dinsdag	15-11-2022				Concept in MT
Dinsdag	22-11-2022				College definitief
Maandag	28-11-2022				Financiële commissie
Donderdag	22-12-2022				Raad besluitvormend

Toelichting
Deze planning, waarbij het vergaderschema van de gemeenteraad als randvoorwaarde geldt, is weergegeven voor het kalenderjaar 2022.

In elk kalenderjaar komen echter drie P&C-jaren samen. In juni 2022 wordt het P&C jaar 2021 afgesloten met de behandeling van de jaarstukken 2021 en in dezelfde maand wordt het P&C jaar 2023 gestart met de behandeling van de Kadernota 2023.

Verder zijn er veel interactieve sessies met MT en college ingepland. Reden dat we hiervoor kiezen is dat we door met elkaar in gesprek te gaan sneller en meer dynamisch de stukken kunnen samenstellen.

Speeddates 2022
Voorafgaand aan de behandeling in de gemeenteraad van de Kadernota 2023, BERAP 2022-I, de jaarstukken 2021 en de begroting 2023 organiseren we een speeddate. Tijdens deze speeddate worden de technische vragen van de raadsfracties ambtelijk beantwoord, zodat de politieke opmerkingen aan de orde kunnen komen tijdens de besluitvormende raadsvergadering.

Het rooster voor de speeddate maken we enkele weken voorafgaand aan de speeddate bekend. Door corona hebben de afgelopen speeddates in afgeslankte vorm moeten plaatsvinden. In 2022 is het nog onzeker in welke vorm de speeddates zullen plaatsvinden. Dit is mede afhankelijk van de dan geldende coronamaatregelen. Wel is in de overleggroep financiën aangegeven dat als het mogelijk is om weer een speeddate te organiseren met een grotere groep ambtelijke ondersteuning. Dit is ook in het MT besproken. De voorkeur van het MT is om een speeddate te organiseren waarbij we met vijf groepjes gaan werken, namelijk ééntje per afdeling en een groepje financiën.

3. Jaarstukken 2021

De jaarstukken 2021 stellen we op vergelijkbare wijze als in andere jaren op. De accountant komt in de tweede helft van april voor de controle. Verder merken we op dat we zoals toegezegd in de overleggroep financiën in de jaarstukken 2021 de kosten en opbrengsten van corona apart in beeld zullen brengen.

Dag	**Datum**	**Jaarstukken 2021**
Maandag	7-2-2022	Overleggroep financiën
Maandag	28-2-2022	Deadline doelstellingen
Maandag	11-4-2022	Overleggroep financiën
Donderdag	28-4-2022	Concept in MT
Maandag	9-5-2022	Behandeling in PFO
Dinsdag	10-5-2022	College concept
Maandag	16-5-2022	Behandeling in PFO
Dinsdag	17-5-2022	College definitief
Dinsdag	17-5-2022	College en MT
Maandag	23-5-2022	Uitreiken
Woensdag	25-5-2022	Persmoment
Donderdag	9-6-2022	voorbereiding speeddate
Donderdag	9-6-2022	Raad speeddate
Maandag	13-6-2022	Financiële commissie
Donderdag	23-6-2022	Overleg MT en college
Donderdag	23-6-2022	Raad besluitvormend

4. Bestuursrapportages in 2022

De bestuursrapportages zullen in 2022 op vergelijkbare wijze als in 2021 worden opgesteld. De BERAP 2022-I is uitgebreider dan de BERAP 2022-II en bevat ook de voortgang van de beleidsdoelstellingen aan de hand van kleurtjes. De BERAP 2022-I bevat tevens autonome en bestuurlijke bestedingsvoorstellen die aan de hand van de Dynamische Prioriteiten Lijst (DPL) worden afgewogen. Naar verwachting worden er dit jaar in BERAP 2022-I beperkte bestuurlijke keuzes gemaakt, omdat het nieuwe bestuur naar verwachting pas net is gestart.

Na uitreiking van de begroting 2023 stellen we een memo op met de belangrijkste financiële mutaties ten opzichte van de BERAP 2022-I. Denk hierbij aan grote mutaties uit het Gemeentefonds, Bedrijfsvoering, Sociaal Domein etc. De BERAP 2022-II bouwt hier vervolgens op voort. De BERAP 2022-II is meer financieel van aard dan BERAP 2022-I en bevat o.a. een overzicht van investeringen en een voorschot op Nog uit te voeren werken.

Ten tijde van het opstellen van BERAP 2022-I is de verwachting dat het nieuwe college pas net is geïnstalleerd. De insteek van de BERAP 2022-I is zodoende beleidsarm en er worden ten opzichte van eerdere jaren minder sessies met MT en college georganiseerd. Hieronder een overzicht van de relevante data.

Dag	**Datum**	**BERAP 2022-I**	**BERAP 2022-II**
Maandag	7-2-2022	Overleggroep financiën	
Maandag	11-4-2022	Overleggroep financiën	
Dinsdag	19-4-2022	Werksessie met MT	
Donderdag	28-4-2022	Concept in MT	
Donderdag	28-4-2022	College/MT DPL	
Dinsdag	3-5-2022	Extra MT voorlopig	
Maandag	9-5-2022	Behandeling in PFO	
Dinsdag	10-5-2022	College concept	
Dinsdag	10-5-2022	College/MT DPL	
Maandag	16-5-2022	Behandeling in PFO	
Dinsdag	17-5-2022	College definitief	
Dinsdag	17-5-2022	College en MT	
Maandag	23-5-2022	Uitreiken	
Woensdag	25-5-2022	Persmoment	
Donderdag	9-6-2022	voorbereiding speeddate	
Donderdag	9-6-2022	Raad speeddate	
Maandag	13-6-2022	Financiële commissie	
Donderdag	23-6-2022	Overleg MT en college	
Donderdag	23-6-2022	Raad besluitvormend	
Dinsdag	11-10-2022		Update fin. 2022 MT
Dinsdag	18-10-2022		Update fin. 2022 college
Woensdag	19-10-2022		Update fin. naar raad
Dinsdag	15-11-2022		Concept in MT
Dinsdag	22-11-2022		College definitief
Maandag	28-11-2022		Financiële commissie
Donderdag	22-12-2022		Raad besluitvormend

5. Kadernota 2023

De Kadernota is de start van de P&C cyclus en is de voorloper van de begroting. In de Kadernota stelt de gemeenteraad de beleidskaders en de financiële uitgangspunten vast voor de begroting voor het volgende jaar en de meerjarenbegroting. Tevens worden nieuwe ambities en beleid inzichtelijk gemaakt. Autonome voorstellen verwerken we in de Kadernota 2023 en de bestuurlijke voorstellen behandelen we aan de hand van de DPL in de begroting 2023.

De Kadernota 2023 zal in 2023 naar verwachting beleidsarm worden opgesteld en enkel inzicht geven in de financiële positie en de nieuwe investeringen aan de hand van het MJIP. Zo heeft de nieuwe raad de gelegenheid om op basis van de beschikbare middelen aan te geven waar ze in willen investeren, zodat we hier bij het opstellen van de begroting 2023 rekening mee kunnen houden.

Aangezien de Kadernota ook beleidsarm wordt, worden er minder net zoals bij BERAP 2022-I minder sessies met MT en college ingepland dan in eerdere jaren. Hieronder is de planning zichtbaar.

Dag	**Datum**	**Kadernota 2023**
Maandag	7-2-2022	Overleggroep financiën
Maandag	11-4-2022	Overleggroep financiën
Dinsdag	19-4-2022	Werksessie met MT
Donderdag	28-4-2022	Concept in MT
Donderdag	28-4-2022	College/MT DPL
Dinsdag	3-5-2022	Extra MT voorlopig
Maandag	9-5-2022	Behandeling in PFO
Dinsdag	10-5-2022	College concept
Dinsdag	10-5-2022	College/MT DPL
Maandag	16-5-2022	Behandeling in PFO
Dinsdag	17-5-2022	College definitief
Dinsdag	17-5-2022	College en MT
Maandag	23-5-2022	Uitreiken
Woensdag	25-5-2022	Persmoment
Donderdag	9-6-2022	voorbereiding speeddate
Donderdag	9-6-2022	Raad speeddate
Maandag	13-6-2022	Financiële commissie
Donderdag	23-6-2022	Overleg MT en college
Donderdag	23-6-2022	Raad besluitvormend

6. Begroting 2023

De begroting omvat de beleidsdoelen en budgetten voor het betreffende jaar en de meerjarenbegroting voor de komende vier jaren, plus de ambtelijke inzet hierbij. De basis hiervoor vormt de eerder vastgestelde Kadernota.

De begroting 2023 zal bestuurlijke voorstellen bevatten die we afwegen aan de hand van de DPL. We zijn voornemens om de financiële effecten van het bestuursprogramma van het nieuwe bestuur in de begroting op te nemen, zodat hier in 2023 voortvarend mee kan worden gestart. Het bestuursprogramma zal hiervoor begin september gereed moeten zijn. In het onderdeel bestuursprogramma lichten we dit expliciet toe.

De sessies met MT en college vinden veelal in september plaats, maar FBC zal beginnen met de werkzaamheden in juni 2022.

Dag	**Datum**	**Begroting 2023**
Maandag	30-8-2022	Deadline doelstellingen
Dinsdag	30-8-2022	MT stavaza begr 2022
Dinsdag	6-9-2022	Coll. stavaza begr 2022
Dinsdag	6-9-2022	Werksessie met MT
Dinsdag	13-9-2022	College/MT DPL
Dinsdag	13-9-2022	Werksessie met MT
Maandag	19-9-2022	Behandeling in PFO
Dinsdag	20-9-2022	College/MT DPL
Dinsdag	20-9-2022	College concept
Maandag	26-9-2022	Behandeling in PFO
Maandag	26-9-2022	Financiële commissie
Dinsdag	27-9-2022	College definitief
Dinsdag	27-9-2022	Sessie college en MT
Maandag	3-10-2022	Uitreiken aan raad
Woensdag	5-10-2020	Persmoment
Maandag	24-10-2022	Financiële commissie
Donderdag	27-10-2022	voorbereiding speeddate
Donderdag	27-10-2022	Raad speeddate
Donderdag	3-11-2022	Overleg MT en college
Donderdag	3-11-2022	Raad besluitvormend

7. Overleggroep financiën/financiële commissie

Gelijk aan 2021 organiseren we ook in 2022 weer een aantal bijeenkomsten met de overleggroep financiën. Tijdens deze bijeenkomsten bespreken we de actualiteiten rondom de gemeentelijke financiën, zoals de financiële rapportages, circulaires en ontwikkelingen op het gebied van de Herziening gemeentefonds. Ook de ontwikkelingen op het gebied van interne controle, zoals de bespreking van de management letter, komen aan bod.

In de start van de nieuwe bestuursperiode zal de overleggroep financiën worden gewijzigd in een financiële commissie. Raadsleden worden officieel benoemd om plaats te nemen in deze commissie en in een verordening worden de uitgangspunten van de commissie vastgelegd. Verder zal in het vervolg een medewerker van de griffie aanwezig zijn bij deze bijeenkomsten en notulen opstellen. Hiermee krijgt de overleggroep een wat meer formele status. De werkwijze van de overleggroep zal verder niet veranderen. De griffie zal bovenstaande aanpassingen voorbereiden.

In onderstaand overzicht staan de geplande momenten. De verwachting is dat de financiële commissie is opgericht voor de bijeenkomst van 13 juni.

Dag	**Datum**	**Onderwerp**
Maandag	7-2-2022	Uitkomsten herverdeling gemeentefonds, evaluatie begroting 2021
Maandag	11-4-2022	Opzet drie financiële rapportages
Maandag	13-6-2022	Drie financiële rapportages + controleverklaring 2020
Maandag	26-9-2022	Opzet Begroting 2022
Maandag	24-10-2022	Bespreken Begroting 2022
Maandag	28-11-2022	Bespreken Bestuursrapportage 2021-II

8. Project vernieuwen financiële administratie

In 2022 krijgt het project Vernieuwen financiële administratie een vervolg. De nieuwe grootboek structuur is in concept gereed, maar het implementeren van het nieuwe grootboek per 01-01-2022 bleek niet haalbaar. De planning is nu om de nieuwe administratie per 01-01-2023 te implementeren. Daarbij willen we ook andere onderdelen van de administratie, zoals de lijst met activa en de budgethouderstructuur onder de loep nemen.

In 2022 zullen we ook aandacht besteden aan het betrekken van de organisatie bij de nieuwe de nieuwe administratie. De financieel consulenten bespreken de nieuwe grootboek structuur met budgethouders. Ook richten we de nieuwe administratie in op basis van de meest recente ontwikkelingen in de organisatie, zoals de nieuwe afdelingsstructuur die nu voorligt bij de OR en de gedecentraliseerde personeelsbudgetten per 2022.

Of de nieuwe administratie gelijktijdig 2023 in een nieuw financieel pakket wordt gepresenteerd is nog onduidelijk en afhankelijk van de uitkomsten van de aanbesteding. Hier verwachten we in het eerste kwartaal van 2022 meer duidelijkheid over.

9. Afdelingsjaarplannen 2022/MARAP/Portfoliomanagement

In het najaar van 2021 hebben de clusterplannen ter discussie gestaan. We gebruiken sinds 2019 de clusterplannen om de knelpunten in de formatie in beeld te krijgen. De clusterplannen zijn onder andere input geweest voor het rapport Kiezen voor de Toekomst wat heeft geleid tot een uitbreiding van de formatie op de meest cruciale plekken. Inmiddels zijn vrijwel alle vacatures ingevuld en daar plukt onze organisatie nu de vruchten van.

Tijdens het gebruik van de clusterplannen in 2021 werd opgemerkt dat het alle clusters veel tijd kostte en dat het een beperkte bruikbaarheid had voor het MT. Ook de behoefte om gedetailleerd knelpunten in beeld te brengen is afgenomen. Het MT heeft de wens geuit om een methodiek te ontwikkelen die meer is gericht op sturing. Medewerkers van FBC hebben samen met het MT een nieuw format ontwikkeld voor een afdelingsjaarplan. Dit format is behandeld in het MT en het overleg met de coördinatoren. Daar is uit naar voren gekomen dat we er in 2022 mee gaan werken.

De afdelingsjaarplannen geven aan wat we het komende jaar gaan doen en welke sturingsinformatie relevant is. In het nieuwe afdelingsjaarplan staan de doelen uit de begroting 2022, de swingende tent en het bestuursprogramma per afdeling centraal. Ook worden er Kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) geformuleerd. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen algemene KPI's zoals ziekteverzuim en specifieke KPI's voor de afdeling. Ook biedt het nieuwe afdelingsjaarplan de mogelijkheid om knelpunten aan te geven.

Vervolgens worden deze plannen in april en september geactualiseerd en dan wordt tevens gerapporteerd over de stand van zaken. Dit noemen we MARAP I en MARAP II. De MARAPs vormen samen met het portfoliomanagement een cyclus. De gedachte hierachter is dat de uitkomsten van de besprekingen kunnen worden meegenomen als input voor de bestuursrapportages en de gesprekken hierover tussen college en MT. Dat betekent dat de MARAPs en het portfolio gereed moeten zijn tijdens de eerste MT sessie van de BERAP 2022-I en de begroting 2023. Dat is ook zichtbaar in onderstaande planning.

Dag	**Datum**	**Afd. plan/MARAP/portf.**
Donderdag	3-3-2022	Bespreken afdelingsplan
Dinsdag	19-4-2022	MARAP I/portfolio gereed
Dinsdag	6-9-2022	MARAP II/portfolio gereed

10. Bestuursprogramma

Op woensdag 16 maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Vervolgens wordt de nieuwe raad bepaald in onze gemeente en wordt er met behulp van de ambtelijke organisatie een coalitieakkoord opgesteld. Het zou mooi zijn als het coalitieakkoord rond 15 juni gereed is en is voorgelegd aan alle belangenverenigingen van de dorpen.

Op dat moment wordt er een projectgroep gevormd die een bestuursprogramma gaat opstellen. Daarbij zal het coalitieakkoord worden geconcretiseerd. Dat houdt in dat het coalitieakkoord wordt vertaald in een programma met activiteiten en met bijhorende planningen en benodigde middelen. Voor deze concretiseringsslag wordt input gevraagd van de verschillende afdelingen. Dit gebeurt voor het zomerreces. Het streven is om het bestuursprogramma gereed te hebben op 6 september 2022. Dat betekent dat het college er dan mee dient in te stemmen. Dan is er voldoende tijd om het bestuursprogramma als input mee te nemen in de gesprekken tussen MT en college over de begroting 2023. De raad kan dan bij de behandeling van de begroting 2023 gelijk instemmen met de middelen die aan het bestuursprogramma zijn gekoppeld.

Dag	**Datum**	**Bestuursprogramma**
Woensdag	15-6-2022	Coalitieakkoord gereed
Vrijdag	1-7-2022	Bestuursprog. uitzetten
Dinsdag	6-9-2022	Bestuursprog. gereed

11. Interne controle in 2022

Met ingang van het boekjaar 2022 is het college zelf verantwoordelijk voor het opnemen van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Het was de bedoeling om dit al met ingang van 2021 door te voeren maar als gevolg van diverse zaken (denk aan de coronacrisis en de kabinetsformatie) is dit uitgesteld. We zijn echter doorgegaan met de voorbereidingen en hebben het voorstel gedaan om 2021 als een pilotjaar te beschouwen. De definitieve invoering van het wetsvoorstel is overigens nog niet afgerond.

Om tot een gedegen onderbouwing van een rechtmatigheidsverantwoording te komen en een volledig controledossier op te bouwen, worden in 2022 meer verbijzonderde interne controles zelf uitgevoerd. Verbijzonderde interne controles zijn controles op werking van de interne controles die al in de uitvoeringslijn zijn verankerd. De opzet van de verbijzonderde interne controles is risicogericht. Criteria voor het bepalen van het risico zijn onder andere de financiële impact (materialiteit), het aantal transacties, de politieke impact en de mate van interne beheersing. Ook bevindingen van voorgaande jaren en de complexiteit van (fiscale) regelgeving spelen hierbij een rol.

De controles hebben betrekking op de algemene bedrijfsprocessen in de organisatie zoals betalingsverkeer, personele processen, subsidies etc. en het sociaal domein. De controle op de inkomensregelingen wordt door de gemeente Emmen verricht, omdat Emmen deze regelingen ook voor ons uitvoert.

De controles worden over het jaar verspreid en in gezamenlijkheid met de afdelingen opgepakt. Dit zal de druk op de medewerkers die informatie moeten aanleveren verminderen en het controlebewustzijn in de organisatie verhogen. Een ander voordeel van het verspreiden van de controles is dat we eerder bij kunnen sturen als we iets signaleren. De verwachting is dat dit een positief effect zal hebben op de processen.

Zoals gebruikelijk wordt tweemaal per jaar een rapportage opgesteld over de bevindingen. De eerste wordt opgeleverd in juli/augustus 2022 en de tweede in januari/februari 2023. De accountant kan vervolgens de bevindingen meenemen in zijn controle aanpak.

12. P&C cyclus gemeenschappelijke regelingen

In 2021 hebben we voor het eerst de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen (GR'en) in éénzelfde raadsvergadering behandeld. Dit was een stap in de goede richting om de bestuurlijke processen rondom de P&C documenten van de GR'en te verbeteren. Om dit vast te houden zullen we de P&C cyclus van gemeenschappelijke regelingen jaarlijks uitlijnen in het spoorboekje in van de P&C cyclus.

Inmiddels is in opdracht van het VDG bestuur en de Griffierskring Drenthe het stuk 'Samen werken voor Drenthe: Drenthebrede afspraken voor Drentse gemeenschappelijke regelingen, gemeenteraden en colleges' gepresenteerd aan de gemeenten en GR'en. Deze notitie bevat aanbevelingen voor de bestuurlijke processen rondom GR'en in Drenthe. Bij de behandeling van het spoorboekje zal deze notitie als bijlage worden bijgevoegd.

Aangezien het stuk halverwege december 2021 is opgeleverd zal het naar verwachting niet alle GR'en lukken om de voorgestelde aanpassingen in zijn geheel door te voeren. Daarom zal 2022 een soort van pilotjaar worden waarbij we zoveel mogelijk gaan werken volgens de aanbevelingen uit het stuk. Vanaf 2023 is het de bedoeling om geheel volgens het voorgestelde proces te gaan werken. In het najaar van 2023 zullen aanbevelingen geëvalueerd worden.

Kadernota 2023
In de voorliggende notitie is het voorstel over de GR'en is het advies om de kadernota's te schrappen. In plaats daarvan worden voorjaarsoverleggen georganiseerd tussen woordvoerders uit de raad en leden van het algemeen bestuur van de GR'en. Deze dienen uiterlijk voor de voorjaarsvakantie plaats te vinden. De GR neemt initiatief door gespreksnotities voor te bereiden. In 2022 is de verwachting dat een gedeelte van de GR'en nog een kadernota zal schrijven. Daarom stellen we het volgende voor: Accounthouder informeert bij GR welke procedure omtrent de kadernota wordt gevolgd. Er twee mogelijkheden:
- Indien een voorjaarsoverleg wordt georganiseerd, worden de stappen doorlopen voor de organisatie van een voorjaarsoverleg:

Datum	Activiteit	Verantwoordelijke
December 2021	Voorbereiden gespreksnotities Voorjaarsoverleg en deze versturen naar AB-leden van deelnemende gemeenten	GR
December 2021	Input leveren voor gespreksnotities Voorjaarsoverleg	Accounthouder
Januari 2022	Voorbereiding Voorjaarsoverleg in PHO en vaststellen gespreksnotitie voor Voorjaarsoverleg	Accounthouder
Januari 2022	Verzenden notities naar raad	Griffie
Februari 2022	Voorbereiding Voorjaarsoverleg in fractievergaderingen	Fracties, griffie
Februari 2022	Voorjaarsoverleg tussen woordvoerders uit de raad en AB-leden van GR-en.	Griffie, raden en AB leden

- Indien de GR nog de oude procedure volgt en een kadernota aanlevert, dan dient deze in de besluitvormende raadsvergadering van 3 maart 2022 te worden behandeld. In principe kan de kadernota via de Lijst ingekomen stukken van deze

raad worden afgedaan. De volgende beslispunten kunnen dan terugkomen in het collegevoorstel:
1. Kennisnemen van de kaderbrief 2023;
2. Instemmen met de reactie van het college op de kaderbrief;
3. De kaderbrief en de reactie van het college ter kennisname aanbieden aan de raad via de LIS;
4. De reactie op de kaderbrief aan de GR versturen.

Begroting 2023
GR'en dienen de begroting 2023 uiterlijk 15 april 2022 aan te leveren aan de accounthouders. Dan is de begroting al vastgesteld door het dagelijks bestuur. Voor de begroting 2023 start vanaf 15 april de zienswijze procedure.

Net als in 2021 is het voorstel om de begrotingen 2023 in één raadsvergadering te behandelen. Dit is de raadsvergadering van 2 juni 2022. Dat betekent dat de stukken uiterlijk in het college van 19 mei behandeld dienen te zijn.

De accounthouder heeft grofweg vier weken de tijd om de stukken voor te bereiden voor college en raad. In die periode moet het stuk in het PFO zijn besproken en voorzien zijn van financieel advies. Ook moet er rekening gehouden worden met de meivakantie in de planning. Hieronder een overzicht van het proces met de verantwoordelijke.

Datum	**Activiteit**	**Verantwoordelijke**
Vrijdag 15 april	Aanleveren begroting 2022	GR
Maandag 18 april	Stukken naar financiën	Accounthouder
Woensdag 20 april	Reactie financiën	Financiën
21 april – 5 mei	Zienswijze opstellen en raadsvoorstel schrijven	Accounthouder
Maandag 2 mei	Meivakantie: geen PFO's en college	
Donderdag 5 mei	Stukken aanbieden voor PFO	Accounthouder
Maandag 9 mei	Stukken behandelen in PFO	Accounthouder en portefeuillehouder
Woensdag 11 mei	Stukken aanbieden aan college	Accounthouder
Dinsdag 17 mei	Stukken behandelen in college	College
Woensdag 18 mei	Stukken naar griffie	Accounthouder/Griffie
Donderdag 19 mei	Stukken openbaar voor raad	Griffie
Maandag 24 mei	Agendacommissie	Griffier, secretaris, burgemeester
Donderdag 2 juni	Stukken behandelen in raad	Raad
Vrijdag 3 juni	Zienswijze versturen naar GR	Accounthouder

Indien de stukken niet op 17 mei in het college zijn behandeld kan het stuk niet meer in de raad van 2 juni worden behandeld. Dat betekent dat de eerstvolgende mogelijkheid voor behandelen in de raad 30 juni is, omdat de raad van 23 juni in het teken staat van de Kadernota, BERAP-I en jaarstukken. Het is niet gewenst om in de raad van 30 juni nog begrotingen van GR'en te behandelen, omdat de periode waarin de zienswijze moet zijn aangeboden aan de GR vaak al verstreken is. Daarom is het van belang dat de accounthouder bovenstaand proces volgt.

Voor het raadsvoorstel en raadsbesluit kunnen over het algemeen de volgende beslispunten worden gehanteerd:

1. Kennisnemen van de begroting 2023.
2. Instemmen met de voorgestelde zienswijze op de begroting 2023.
3. De zienswijze versturen aan de GR.

De raad heeft bij de behandeling van de begroting de mogelijkheid om de zienswijze te amenderen. Indien portefeuillehouder en accounthouder voorstellen geen zienswijze in te dienen dan kan dat op die manier in de beslispunten worden verwoord.

In de notitie over GR'en is ten aanzien van de begroting 2023 geadviseerd om de volgende overleggen te organiseren:
1. Zomermarkt: Doel hiervan is om raden in gesprek te laten gaan met de algemeen directeuren van de GR. Dit omdat de AB-leden nog niet met de ontwerpbegroting hebben ingestemd en omdat de AB-leden nog in gesprek komen met hun raden in de eigen raadsbehandelingen van de ontwerpbegrotingen. De invulling van de Zomermarkten ligt bij de griffiers, waarbij wordt meegegeven dat het doel is dat er goede wederzijdse uitwisseling van informatie plaatsvindt tussen raden en GR'en.
2. Intergemeentelijke deelnemersoverleg: Dit overleg is met accounthouders en financials van de deelnemende gemeenten en medewerkers van de GR om gemeenschappelijke belangen te vinden tussen de verschillende gemeenten. Een soortgelijk overleg vond tot op heden vaak al plaats en was bedoeld om ambtenaren technische vragen te stellen. In de notitie staat niet beschreven wie de initiatiefnemer is van dit overleg. Ten aanzien van onze accounthouders is het advies om af te wachten of de GR zelf dit overleg initieert. Is dat niet het geval dan kan de accounthouder aangeven aan de GR om dit te organiseren als hij of zij daar behoefte aan heeft.
3. Verantwoordingsgesprek: Het advies is om een gesprek te organiseren tussen de raad en AB lid (wethouder). Dit kan het beste georganiseerd worden als de begroting bij de raad ligt. Het voorstel is om dit overleg in 2022 nog niet te initiëren, omdat in mei naar verwachting het nieuwe college en de nieuwe raad pas net zijn gestart.

Na de behandeling van de zienswijze van de GR in de raad stuurt de accounthouder deze naar de GR. De GR verzamelt ze en verstuurt voorzien van commentaar naar het AB ter vaststelling. Daarna wordt de begroting aan de provincie aangeboden ter goedkeuring. Ook de gemeenten ontvangen de definitieve begroting.

Jaarstukken 2021
De concept jaarstukken 2021 dienen uiterlijk 15 april 2021 te zijn aangeleverd bij de raad ter kennisname. De accounthouder dient afdeling financiën te informeren over het resultaat en kan overwegen de stukken mee te sturen naar het college voor kennisname tegelijkertijd met de begroting 2023.

Overige adviezen notitie GR'en
De notitie heeft nog een aantal adviezen die niet van toepassing zijn op het proces, maar op de inhoud van de stukken:
- Het opstellen van een oplegger met relevante informatie voor raden. Het initiatief voor het opstellen van een oplegger ligt bij de GR en voor te leggen aan de gemeenten.
- Er zijn uitgangspunten voor financiële kaders in opgenomen. In 2022 is het nog even afwachten of alle GR'en deze kaders doorvoeren in de begroting. Als accounthouder kun je hier wel om verzoeken en op toetsen zodra de begroting is toegestuurd.